

ОТЧЕТ
за собствена оценка на риска финансовото състояние и платежоспособността
на „Европейска Здравноосигурителна Каса“ ЗАД
за периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г.

Описание на документа: Този отчет е изготвен в съответствие с чл. 129 от КЗ

Съдържание

Глава	Име	Стр.
I.	Описание на дейността и резултатите от дейността	2
II.	Система за управление	5
III.	Изисквания за квалификация и надеждност	9
IV.	Система за управление на риска, вкл. собствена оценка на риска и платежоспособността	11
V.	Система за вътрешен контрол	14
VI.	Рисков профил	20
VII.	Описание на техническите резерви	37
VIII.	Оценка за целите на платежоспособността	40
IX.	Управление на Капитала	47
	Пояснение към доклада	49

Глава I Описание на дейността и резултатите от дейността

1. Дейност

„ЕЗОК“ ЗАД извършва дейност по общо застраховане и присъства на българския пазар от 2008г., когато е основано като доброволен здравноосигурителен фонд. Поради настъпилите законодателни промени през 2013 година „ЕЗОК“ ЗАД бива лицензирано като застрахователно дружество (лиценз № 948-ОЗ от 13 декември 2013 година), предлагащо застрахователни продукти за здравеопазването, Вид застраховка 2 – „Заболяване“. Считано от 18 април 2016 година, дружеството притежава лиценз да подписва пет допълнителни вида застрахователни класове: товари по време на превоз, пожар и природни бедствия, други щети на имущество, разни финансови загуби и помощ при пътуване. До края на 2016 г. Дружеството развива своята дейност единствено само по отношение застраховка „Заболяване“. През 2017 г. започва предлагане и сключване на първите договори по застраховки: „Злополука“, „Товари по време на превоз“, „Пожар и природни бедствия“, „Щети на имущество“, „Разни финансови загуби“ и „Помощ при пътуване“.

Финансовият отчет за 2018 е одитиран от „Грант Торнтон“ ООД.

Резултати

През изследвания период – 2018 г., Дружеството извършва дейност по застраховки: „Заболяване“, „Злополука“, „Пожар и природни бедствия“, „Щети на имущество“ и „Разни финансови загуби“. Основната част от сключените договори са по застраховка „Заболяване“, начисленият премиен приход по която е 97% от реализирания за текущата година. По тази застраховка поетите рискове са свързани с предлагане на здравни услуги и стоки при определени лимити на покитие, които ограничават поетия риск в рамките на определена застрахователна сума за всяко едно лице и агрегиран лимит за всеки отделен договор. С оглед на това, че се записват и управляват хомогенни и сравнително еднородни рискове, може да се заключи, че рисковият профил на дружеството не е комплициран.

А) Премиен приход

По застраховка ”Заболяване” към края на разглеждания период дружеството има действащи 8 договора, по които са застраховани 2 156 лица.

При пазарен годишен премиен приход от 2 082 822 176 лв. /съгласно предварителни данни, публикувани на интернет страницата на КФН/, пазарният дял на „ЕЗОК“ ЗАД е 0,02171% спрямо реализираният премиен приход от дружествата извършващи общо застраховане.

През периода 2013 г. – 2015 г. дружеството увеличава с малко над половин милион годишно премиения си приход, което му осигурява стабилен и контролиран растеж и възможност за постигане на по-добри финансови показатели предвид намаляване на относителния дял на постоянните разходи.

През последните три години се наблюдава спад на премиения приход, като през 2018 г. той е значителен. Намалението на премиения приход се дължи на промяна в приходите по основния вид застраховка, предлаган от Дружеството - „Заболяване“, вследствие закъснение в подновяването на договора с голям корпоративен клиент и признаване на годишната премия от 530 465 лв. през януари 2019 г.

	2014	2015	2016	2017	2018
премиен приход в лева	897 985	1 423 796	1 341 028	1 331 187	453 377
промяна в премиения приход спрямо предходната година	662 111	525 811	- 82 768	- 9 841	- 877 810

Б) Застрахователни обезщетения

Брутните изплатени обезщетения към 31.12.2018 г. са 420 593 лв. Брутната квота на щетимост на Дружеството за 2018 г. е 45,58% , спрямо 38,63% за предходната 2017 г. и 31,84% - за 2016 г. Развитието на риска е в рамките на планираното и заложеното в застрахователно-техническия план. Ръководството наблюдава и управлява развитието на риска, като прилага оценка и подбор на клиентите и извършвания анализ на преддоговорната информация.

В) Технически резултат

През 2018 г. техническия резултат е отрицателен -179 хил.лв., който кореспондира с комбиниран коефициент над 100%. Стойност на комбинирания коефициент от 139% за 2018 г. показва недостатъчност на премията за покритие риска и извършените разходи. Частта от спечелените премии, предназначени за плащания във връзка с риска са 45%, като 76% е делът на административните и аквизиционни разходи в спечелените премии.

Показатели	2018	2017	2016	2015	2014
------------	------	------	------	------	------

технически резултат	-179	70	-82	106	-7
резултат от инвестиционна дейност	22	132	238	247	323
извънредни приходи и разходи и данъци	0	-21	-22	-39	-26
финансов резултат	-132	181	134	314	290
рентабилност на застр дейност – технически резултат / спечелени премии	-20%	5%	-6%	7%	-1%
финансов резултат / премиен приход	-29%	14%	10%	22%	32%

През 2018 г. резултатът и от застрахователната и от инвестиционната дейност е отрицателен, като рентабилността на застрахователната дейност е минус 20%, а отношението на финансовия резултат /с включен инвестиционен резултат/ към застрахователните приходи -29%.

Г) Инвестиции

Приходите и разходите от инвестиции се признават съгласно изискванията на Международните стандарти за финансова отчетност, приети за приложение от Европейския съюз. Приходите от инвестиции включват приходи и разходи свързани с търговия с ценни книжа, приходи от лихви на ценни книжа, предоставени заеми и депозити. Приходите от дивиденди от капиталови инвестиции се признават в момента на тяхното получаване.

Нетният приход от инвестиции на дружеството към 31.12.2018 г. е 107 хил. лв.

Глава II - Система за управление

1. Структура на управление

Колективни управителни тела:

ЕЗОК ЗАД има едностепенна структура на управление, като към момента на създаване на настоящия Отчет за платежоспособност и финансово състояние има Съвет на директорите, който се състои от трима членове. Дружеството се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните директори. Съвета на директорите като колективен орган е отговорен за определянето и полагането на бизнес-целите на Компанията, стратегическото управление, създаването на ефективна бизнес-организация и внедряването и надзора над ефективна система за управление на риска. Сред членовете на Съвета на директорите има линейно и функционално разпределение на отговорностите, специалните компетенции и лимитите на одобрение на сделки, съгласно общия принцип на разделение на отговорностите и добрите корпоративни практики. Правомощията на всеки от членовете са дефинирани в правилата за регламентиране на управленската структура.

Рамка от комитети:

Съгласно изискванията на закона Дружеството има сформирани и функциониращи Одитен комитет - надзорно колективно тяло, съставено от двама независими членове, което заседава поне два пъти годишно. В правомощията на Одитния комитет са наблюдението и оценката на ефективността и качеството на системата за вътрешен контрол и нивото на нормативно съответствие в Дружеството. Одитният комитет разглежда и приема доклади от ръководството за оперативната дейност, от звеното за вътрешен контрол, и ключовите функции както следва - Одитна, Риск, Съответствие.

В Компанията също така е наложена добрата практика за сформирани на различни тематични комисии според необходимостта, които събират и анализират информация по заявка на ръководството, и го консултират и подпомагат в процеса на взимане на решения.

Общи събрания на акционерите

Общо събрание на акционерите се провежда съгласно действащото българско законодателство в началото на всяка година. На него ръководството отчита финансовите резултати и дейността през изминалата година, приемат се финансовите отчети и други стратегически решения за Компанията.

2. Планиране на дейността

Определянето на краткосрочните и средносрочните оперативни цели на Дружеството става ежегодно в планов и стратегически диалог, който обхваща едногодишна и тригодишна бизнес-перспектива.

3. Финансова отчетност

ЕЗОК ЗАД, в качеството си на българско застрахователно Дружество, подава своите финансови отчети регулярно и в съответствие с българското и европейското законодателство, в частност отчитането става по международните стандарти за финансова отчетност (МСФО/IFRS). Индивидуалният годишен отчет на Дружеството се изготвя съгласно МСФО, Закона за счетоводството и изискванията на българските регулаторни институции.

4. Структура на вътрешната нормативна рамка

Вътрешните нормативни актове са структурирани в йерархична рамка. При нейното развиване и поддържане се прилага систематичен подход. Типовете вътрешни нормативни актове на Дружеството, представени в низходящ по своята сила ред, и същевременно с нарастваща конкретика и обективност на нормите, могат да бъдат представени както следва:

1. Кодекс на поведение за бизнеса-етика и съответствие, т.нар Етичен кодекс
2. Корпоративни политики
3. Минимални стандарти
4. Правила, процедури и указания

В по-голямата си част дейността на Дружеството се регламентира от посочената вътрешна нормативна рамка, като за всеки бизнес- и административен процес са дефинирани отговорните за операциите, контрола и отчетността лица, звената- собственици на процесите, подпроцесите и на информацията, каналите за докладване и срокове и форма на отчетността. По изключение, някои конкретни еднократни или краткосрочни оперативни задачи, се регламентират със заповеди на Изпълнителни директори.

5. Управление при спешни ситуации и кризи

За осигуряване на надеждно управление при спешни ситуации и кризи Дружеството поддържа консистентна рамка от вътрешни процеси, правила и указания, които произтичат от регулярна оценка на риска от прекъсване на бизнес-процесите. За реализирането на предвидените мерки регулярно се осигуряват необходимите ресурси и инфраструктура.

6. Организационна структура

Дружеството регулярно осъвременява и публикува за вътрешно ползване организационната си структура. През 2015 г. Е приета нова организационна структура на ЕЗОК ЗАД, като Компанията е централизирана дейността на следните пет направления, а именно:

- Направление "Административни функции" (Маркетинг, Инвестиции, Правно, Съответствие, Човешки ресурси, Вътрешен одит);
- Направление „Финанси и Риск Мениджмънт", (Управление на риска, Счетоводство и отчетност);
- Направление „Продажби" (Продажби, Агенти, Брокери, Банково застраховане, Обучения);
- Направление „Операции" (Операции, Ликвидация на щети, Информационни технологии, Кол център);
- Направление „Подписваческа дейност и продукти" .

В дружеството са обособени следните организационни единици, при йерархия „дирекция - отдел".

- Дирекция „Подписвачество и Ликвидация“, която е структурирана в отдел „Ликвидация“ и отдел „Подписвачество“.
- Дирекция „Финанси и счетоводство“, която е структурирана в отдел „Инвестиции“ и „Счетоводство“;
- Дирекция „Маркетинг и продажби“, която е структурирана в отдел „Директни продажби“ и отдел „Агентска мрежа и брокери“.
- Дирекция „Административно и информационно обслужване“, която е структурирана в отдел „Административно обслужване“ и отдел „Информационно обслужване“.
- Отговорен актюер.
- Звено за вътрешен одит.
- Риск мениджър
- Ръководител на функцията за съответствие

Схема на организационната структура на Дружеството се представя и в програмата за дейността, която също се актуализира ежегодно.

7. Допълнителна информация

Доброто корпоративно управление е в основата на устойчивото и успешно функциониране на бизнеса. По тази причина ръководството на Дружеството и акционерите придават голямо значение на спазването на добрите практики и стандартите за добро корпоративно управление. Дружеството прилага и редица корпоративни политики и практики, наложени като стандарт от компанията-майка.

Глава III - Изискванията за квалификация и надеждност

1. Политики и процеси за гарантиране на квалификация и надеждност

Кодексът за застраховането и Политиката за квалификация и надеждност описват изискванията за квалификация и надеждност за членовете на ръководството и ръководителите и служителите в ключови функции. В посочената политика на дружеството са описани процесите и отговорностите за подбора на ръководния и ключовия персонал, за текущата проверка на тяхната квалификация и надеждност, за обработката на резултатите от проверките, за повишаване на квалификацията на ключовия персонал, както и подхода за подробна документация на целия процес.

2. Проверки в процеса за подбор

Процесът на подбор гарантира, че квалификацията и надеждността на кандидатите за членове на ръководството или за ръководители на ключова функция, независимо дали са вътрешни или външни, се оценяват. Трудов или друг релевантен договор може да се сключи само след успешно приключване на процеса за подбор.

Задачите на конкретната длъжност и основните отговорности, свързани с тях, както и необходимата за ефективно и разумно изпълнение на длъжността квалификация, са определени в длъжностната характеристика. В процеса се гарантира, че длъжностните характеристики за свободните длъжности са налице, преди да бъде даден ход на процедура за подбор, както и че в тези характеристики са включени изискванията отнасящи се до квалификация и надеждност.

В началния етап на процеса всички кандидати трябва да представят набор от документи, който да позволява първоначална обща преценка за допустимост с оглед квалификацията и надеждността на кандидата (например, но не само - автобиография и пр.). Ако даден кандидат премине първоначалния подбор, се провежда интервю от отговорния орган/лице и специалисти по подбор и управление на персонала. Финалният кандидат за член ръководството или член на ключова функция подлежи на проверка, състояща се от:

- Представяне на документи, удостоверяващи квалификациите, които се изискват;
- Представяне на доказателства за добра репутация, изисквани с нормативен акт, или други подходящи документи, включително валидно свидетелство за съдимост;
- Проверка в публично-достъпни източници за наличие на факти, които биха поставили под съмнение надеждността на кандидата.

В случай, че някой от документите за проверка, които се изискват от кандидата не е на разположение, лицето или органа, отговорен за взимането на решение за подбор, предприема

адекватни мерки (например изисква законосъобразна декларация, която да послужи като доказателство).

3. Документация

Процесите на подбор, оценка на представянето и кариерно развитие са обезпечени с необходимата документация, която се съхранява съгласно стандартите за съхраняване и управление на документи. Дружеството поддържа актуален списък на лицата, към които са приложими изискванията за квалификация и надеждност.

4. Обучение

Подходящо професионално обучение, включително електронно обучение, се предлага, вътрешно и от външни доставчици, на ръководството и членовете на ключови функции, както и на служителите на Дружеството в най-широк смисъл.

По отношение на критерия „надеждност“, функция „Съответствие“ провежда регулярно общи и тематични обучения по всички теми, за които отговаря, включително и етично бизнес поведение (например за превенция и борба със злоупотребите и корупцията, конфликт на интереси и пр.), с което се предоставят на ръководството и служителите ясни правила и ориентири за уместно поведение.

5. Списък на отговорниците за ключови функции

Лицата, които отговарят за ключовите функции на Дружеството:

- За Актюерската функция отговаря Божидар Първанов.
- За Правната функция отговаря Марияна Велкова.
- За Финансово-счетоводната функция отговаря Олга Къосева.
- За Рисковата функция отговаря Марионела Стоилкова.
- За функцията Съответствие отговаря Михаела Стоева.
- За Одитната функция Явор Русинов.

Глава IV- Система за управление на риска, вкл. собствена оценка на риска и платежоспособността

1. Обща информация за управлението на риска

Настоящият отчет представя описание и анализ на идентифицираните рискове в „Европейска здравноосигурителна Каса“ Застрахователно акционерно дружество („ЕЗОК“ ЗАД) (Дружеството) през 2018 г., както и дейностите, свързани с управление на риска и оценка на платежоспособността към 31.12.2018 г.

Целта е да се даде оценка на ръководството на Дружеството за управлението на риска и платежоспособността към 31.12.2018 г., с оглед вземане на адекватни решения по отношение на бъдещото управление на установените рискове, за да се защити наличния капитал по такъв начин, че цялостната рискова експозиция да бъде в границите на определена допустимост.

2. Същност

Процеса на оценка съответства на същността, обема и комплексността на рисковете, присъщи за дейността на Дружеството, като включва тяхното идентифициране, оценка и управление. Управлението на рисковете се състои в това да се определи, анализира и оцени размерът на съответните рискове, да се предприемат адекватни мерки и икономически механизми за намаляването им, както и да се постигне убеденост, че рисковете се намират в допустими рамки и остават в такива. По-специално внимание се обръща на съществените рискове, т.е. рисковете, които се проявяват и се установяват в процеса на дейността на Дружеството и които могат да предизвикат негативно влияние върху активите, финансовата позиция и нетния доход на Дружеството в дългосрочен период. Освен съществените рискове са разгледани и потенциални рискове през разглеждания период – 2018 г., с оглед възможността да се предприемат действия за тяхното предотвратяване, намаляване или отстраняване.

3. Законова рамка

Законовата рамка, на която Дружеството се базира при оценката, анализа и управлението на риска, е: Кодексът за застраховане и действащите към него наредби, Директивата „Платежоспособност 2“ и насоките по прилагането ѝ, Международните счетоводни стандарти за финансово отчитане.

4. Основни структури

Основните структури в Дружеството, чиято дейност е пряко свързана с управлението на риска, са: Съвета на директорите, функцията по управление на риска, както и всички служители, работещи в Дружеството, чиято задача е спазването на разработените и утвърдени правила,

документиращи работния процес и задължението им да идентифицират и докладват за всяко проявление на риска в ежедневната им дейност. Съветът на директорите утвърждава и формулира цялостната политика по управление на риска. Специализираната служба за вътрешен контрол извършва проверки за съответствие с политиката за управление на риска на Дружеството.

5. Основни елементи

Основните елементи са:

- стратегията на Дружеството, определяща „апетита“ за поемане на риск /нивото на риск, което ръководството е склонно да поеме в бъдеще/, толеранса към риск и рисковите лимити;

- оперативните бизнес планове, с оглед развитие на дейността и бъдещите рискове, на които ще се изложи застрахователя;

- процедурите по управление на риска, предвид оценката на рисковия профил на Дружеството; идентифициране и измерване на рисковете, на които то е изложено; разработване на стрес тестове и сценарии по отношение на основните рискове; изчисление на капацитета за поемане на риск и лимити за индивидуалните рискове;

- оценка на капиталови изисквания, определящи капацитета за поемане на риск, както и наличието на достатъчно капитал за да се изпълни бизнес плана;

- оценка на адекватността на техническите резерви, съответстващи на задълженията на Дружеството към момента на оценка и доколко са подходящи използваните методи за изчисление.

6. Идентифициране на рисковете, на които е изложено Дружеството

Основните и значими видовете рискове, на които Дружеството е изложено при извършване на своите операции и които се наблюдават и управляват, предвид че влияят на неговата платежоспособност, са:

6.1. Застрахователен риск - подписваческа дейност и образуване на технически резерви;

6.2. Финансов риск - управление на активите и пасивите; инвестициите; управление на риска в областта на ликвидността и концентрацията;

6.3. Оперативния риск.

Отделните рискове в рамките на дружеството се идентифицират, описват и оценят, като се разглеждат мерките за тяхното избягване и редуциране. Рисковете се оценяват със съответните количествени измерители, като се определя вероятността за настъпване на риск и ефекта, ако рискът настъпи – възможното неблагоприятно влияние върху платежоспособността. По

отношение на рисковете, които не могат да бъдат оценени количествено, се прилагат алтернативни методи /качествена оценка, експертна оценка/.

Глава V- Система за вътрешен контрол

1. Описание на системата за вътрешен контрол

Вътрешният контрол е непрекъснат процес, осъществяван от органите на управление, от лицата на ръководни длъжности и от всички други лица, които работят по договор с ЕЗОК ЗАД, с цел да се осигури в разумна степен:

- постигане на целите и изпълнение на задачите;
- икономично и ефективно използване на ресурсите;
- адекватен контрол на различните рискове и тяхното управление;
- опазване на активите;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и управленската информация;
- извършване на прехвърлените дейности според изискванията, установени за застрахователя;
- спазване на мерките за предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм;
- законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

"Система за вътрешен контрол" е съвкупност от управленски политики, правила, процедури, методически указания и други елементи за оценка на риска и контрол на операциите, чиято основна цел е да ограничи присъщия риск в дейността на дружеството до приемливо равнище за ръководството.

Системата за вътрешен контрол в ЕЗОК ЗАД е изградена на основата на следните елементи: **контролна среда, оценка на риска, контролни действия, информация и комуникация, мониторинг.**

2. Информация за основните процедури, които включва системата за вътрешен контрол

Вътрешният контрол се осъществява чрез наблюдение и проверки на застрахователната, презастрahователната и счетоводно-отчетната дейност на Дружеството, както и на организацията на трудовата дейност в тях и начина, по който се упражняват правомощията на служителите им.

Вътрешният контрол се осъществява като превантивен, текущ и последващ.

- Превантивният контрол се упражнява чрез предварителни проучвания и проверки с цел предотвратяване извършването на нарушения и пропуски в дейността на Дружеството и застрахователните агенти.
- Текущият контрол се упражнява чрез проверки в процеса на осъществяване на дейността на Дружеството и застрахователните агенти.

- Последващият контрол се осъществява чрез периодични проверки на дейността на Дружеството и застрахователните агенти.

Вътрешният контрол в ЕЗОК ЗАД се осъществява на три нива:

А) Постоянен контрол: Първа защитна линия

Контролна цел: **ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПРИСЪЩИЯ РИСК**

Внедрен в оперативните процеси. Упражнява се последователно, своевременно и редовно по цялата верига от операции. Контролните дейности са автоматизирани или ръчни, организирани и извършвани така, че да се осигури приключване на транзакциите, пълнота и точност на данните, подходящо разделение на правомощията и яснота на отговорностите. Може да бъде превантивен или текущ, като прилагането и на двата не е изключение.

Б) Периодичен контрол: Втора защитна линия

Контролна цел: **НАБЛЮДЕНИЕ / КОРЕКЦИЯ НА КОНТРОЛИТЕ**

Следи дали контролите на „първа линия“ функционират качествено и в съответствие с контролните цели, политиките и процедурите, които ги обосновават. Може да включва анализ на показатели и оценка на контролите и отговорните служители.

Осъществява се от т. нар. „подсигуряващи“ функции: Управление на риска, Контролинг върху финансовата отчетност (ICOFR), Съответствие (Compliance), Правна, Актюерска.

Задълженията включват "поправка" на контролите, ако е необходимо, надзор и "ремонт" на функциите заедно с ръководството и по преценка на Управителния съвет или негов отговорен член.

В) Вътрешен одит (Служба за вътрешен контрол): Последна защитна линия

Контролна цел: **ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА КОНТРОЛИТЕ**

Извършва обективна, независима и документирана оценка на дизайна и оперативната ефективност на приложимите контроли. При необходимост, изразява мнение за адекватността (целесъобразността) на вътрешните правила и процедури, представляващи рамката за контрол на одитираните дейности. Не може пряко да коригира контролите, но дава становище и препоръки за отстраняването на техните недостатъци. Може да участва в превантивния контрол например като консултант в работна група, при строго съблюдаване на изискването за независимост на одиторите.

Поддържа оперативно сътрудничество със звената със сродни (подсигуряващи) функции. Независим от оперативните процеси. Отчита дейността си пред съответния орган за управление (Одитен комитет). При необходимост, може да докладва на „специализирани комисии.“

3. Описание на функцията Съответствие

3.1. Цел

Функцията „Съответствие“ (Compliance) е ключова функция в рамките на системата за вътрешен контрол на ЕЗОК ЗАД, както е посочено в Политиката за съответствие. Нейни основни цели са:

- Да подпомага и следи за съответствието на дейността на Дружеството с приложимото право, регулации и административни процедури, както и с вътрешните актове на Дружеството, с цел предпазването му от Риска от несъответствие;
- Идентифициране, оценка и намаляване на Риска от несъответствие;
- Съветване на членовете на Висшето ръководство относно Риска от несъответствие, включително съответствието на тяхната дейност с приложимото право, регулации и административни процедури, както и с вътрешните актове на дружествата, във връзка с изискванията на Платежоспособност I.

Основните дейности на функцията „Съответствие“ включват популяризиране и насърчаване на култура на почтеност (интегритет) и съответствие, предоставяне на обучения и информация, свързани със Съответствието, съветване на Висшето ръководство и оперативните служители на Дружеството как ефективно да управляват Риска от несъответствие, създаване и поддържане на правила и процедури, свързани със Съответствието, провежда разследвания и създава механизъм за подаване на сигнали от служители за възможно незаконосъобразно или неуместно поведение, взаимодействие с регулаторни органи, мониторинг, оценка на контрола и докладване.

3.2. Области на риск от несъответствие

Рисковите области, възложени на функция „Съответствие“ (области с риск от несъответствие) включват:

- Конфликт на интереси;
- Корупция;
- Пране на пари и финансиране на тероризъм;
- Икономически санкции;
- Съответствие, свързано с капиталови пазари;
- Съответствие, свързано с продажбите;
- Регулаторно съответствие;
- Съответствие, свързано със защита на конкурентноспособността.

- Вътрешни измами;
- Защита на данните;
- Прилагането на Закона за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки на САЩ (Foreign Account and Tax Compliance Act или за краткост FATCA).

За всички изброени области, свързани с риска от несъответствие, Дружеството поддържа т. н. програми, които включват глобални и местни за България стандарти или принципи, обучения и комуникация, вътрешни контроли, дейности по мониторинг, наблюдение и разкриване на несъответствия, и където това е приложимо - ИТ решения. По отношение на функцията „Съответствие“ функционират също така структурирани отчетност, докладване.

3.3. Оценка на Риска от несъответствие

Функция Съответствие редовно идентифицира, документира и оценява Риска от несъответствие, свързан със стопанската дейност на Дружеството. Функция Съответствие подпомага функция Управление на риска при извършването на Оценката на най-големи рискове (Top Risk Assessment) и Самооценка на риска и контрола (Risk and Control Self-Assessment). В рамките на Оценката, функция Съответствие идентифицира и оценява по вертикала отгоре - надолу съществените Рискове от несъответствие най-малко веднъж годишно. По отношение на Самооценка на риска и контрола, функция Съответствие идентифицира и оценява по вертикала отдолу-нагоре всички Рискове от несъответствие, участва в разработването на използваната методология и определяне на обхвата ѝ.

Функция Съответствие и Функция Управление на риска си сътрудничат тясно при управлението на тези рискове. Функция Съответствие допринася за събирането на данни и оценките на риска, които се извършват от Функция Управление на риска. Всяка една оценка на Риск от несъответствие се съгласува със съответната функция Управление на риска по отношение на методологията, сроковете и процедурата.

Дейността на функцията „Съответствие“ е обект на ежегодно планиране, с цел оптимално разпределение на наличните ресурси, ефективен мониторинг на законодателния и административните процеси, ефективни комуникации и обучения и своевременно прилагане на нужните мерки.

3.4. Характеристики на функцията „Съответствие“

В рамките на трите линии на защита, „Съответствие“ принадлежи към „Втората линия“ и има оперативна и административна независимост от „Първата“.

- Има директен достъп и пряка линия на докладване до всички членове на ръководството, до Съвета на директорите, до Одитния комитет на дружеството.
- Има неограничен достъп до информация, право да комуникира с всеки служител и да получава достъп до всякаква информация, документи, записки или данни, които са необходими за извършване на нейната дейност и доколкото това е допустимо от закона.
- Ангажираните във функцията служители трябва да отговарят на изискванията за квалификация и надеждност.

4. Аутсорсинг

4.1 Възлагане на дейности на външни изпълнители

В Дружеството е приета Политика за прехвърляне на дейност от застраховател на трети лица. Политиката има за предмет уреждане на специфичните вътрешни способности и процедури за вземане на решения, приложими по отношение на:

- Определяне на основните принципи, приложими при Аутсорсинг от страна на дружеството;
- Определяне на процедурите, гарантиращи спазването на изискванията за аутсорсинг от страна на дружеството;
- Установяване и дефиниране на правомощията на структурите, органите и служителите в дружеството;
- Определяне на реда и начините за съхраняване и достъп до документацията, която се изготвя във връзка с прилагането на тази Политика.

Целта на тази Политика е да гарантира спазването на определени принципи и процеси за адекватно оценяване, ограничаване и контрол на рисковете, свързани с прехвърляне на дейност на трети лица и гарантиране на непрекъснатост на дейността, в случай на нежелани събития, на събития от извънреден характер или при прекратяване на аутсорсинг. Политиката установява тези принципи и процеси, като по този начин определя надежден стандарт за аутсорсинг и гарантира съответствието с изискванията на действащото законодателство и устава, както и защитата на интересите на акционерите.

5. Актюерска функция

Актюерската функция се занимава със задачи базирани на оперативни и регулаторни изисквания.

Основните функции и задължения на актюера са:

- Координация и подготовка на техническите резерви;
- Осигуряване на надеждността на методологиите и използваните модели, както и предположенията за калкулиране на техническите резерви;

- Проверка на достатъчността и качеството на данните използвани за калкулиране на техническите резерви;
- Информирание на членовете на Борда на директорите за надеждността и адекватността на калкулираните технически резерви;
- Изразяване на становище относно цялостната подписваческа политика;
- Изразяване на становище относно адекватността на презастрахователните договори;
- Подпомагане на цялостния процес по риск мениджмънт.

Независимостта на актюерската функция е гарантирана чрез разписана политика. Актюера представя отчети на членовете на Борда на директорите и на Главния счетоводител за техническите резерви.

Глава VI - Рисков Профил

При извършване на своята дейност – застраховане, дружеството съзнателно поема риска при настъпване на покрито съгласно сключените договори застрахователно събитие или сбъждане на условия, предвидени в договор или в закон да изплати застрахователно обезщетение. От тази гледна точка, застрахователният риск включва несигурност по отношение достатъчността на определената с тарифите и сключените договори премия, срещу която застрахователят е поел съответните рискове, както и образуваният размер на резервите, служещи за покритие на бъдещите задължения. Застрахователният риск се изразява във възможността от възникване на загуби или непостигане на планираните печалби поради промени в честотата на застрахователните събития и размера на загубите спрямо оценките към момента на застраховане, вследствие на което е вероятно да се получи недостиг на премиен приход и образувани технически резерви за покриване на всички възникнали претенции и разходи.

Същността на управлението на риска е във вземането на решение за максимизиране на факторите, условията и обстоятелствата, които могат да се управляват, и минимизиране на тези, които не могат да се управляват и за които причинно-следствената връзка е скрита или неизвестна.

Рисковият апетит на Дружеството е консервативен и балансиран, като то допуска поемането на рискове, които са оценени или оценката от ефекта на тяхното проявление е надеждна. Премийният приход през последните четири години е стабилен, като 97% от портфейла съставлява застраховка „Заболяване“, по която „ЕЗОК“ ЗАД извършва дейност от 10 години. Предвид че по основния за застрахователя вид дейност – застраховка „Заболяване“ поетите рискове са свързани с предлагане на здравни услуги и стоки при определени лимити на покритие, които ограничават поетия риск в рамките на определена застрахователна сума за всяко едно лице и агрегиран лимит за всеки отделен договор, може да се заключи че рисковият профил на Дружеството не е комплициран и се записват и управляват хомогенни и сравнително еднородни рискове.

С цел постигане на балансиран портфейл и устойчив разтеж на премиен приход, през 2017 г. Дружеството започва да извършва дейност освен по застраховка „Заболяване“ и по следните видове застраховки: „Злополука“, „Товари по време на превоз“, „Пожар и природни бедствия“, „Щети на имущество“, „Разни финансови загуби“. Обемът на дейност по горните видове застраховки е незначителен, като техният дял не надвишава 3% от общия премиен приход, видно от следващата таблица:

	ПРЕМИЕН ПРИХОД		
	2018	2017	2016
1. „Заболяване“	6,432	5,552	
2. „Злополука“	439,922	1,310,572	1,341,028
7. „Товари по време на превоз“		73	
8. „Пожар и природни бедствия“	6,697	9,631	
9. „Щети на имущество“	226	365	
16. „Разни финансови загуби“	100	4,986	
ОБЩО:	453,377	1,331,187	1,341,028

Застрахователните договори по застраховките, които Дружеството включва в портфейла си след 1.1.2017 г. са сключени предимно със свързани лица, като покритите рисковете са познати, добре анализирани и оценени.

„ЕЗОК“ ЗАД е един от застрахователите с най-нисък пазарен дял - на при пазарен годишен премиен приход на дружествата по общо застраховане от 2 082 822 176 лв. /съгласно предварителни данни, публикувани на интернет страницата на КФН/ делът на Дружеството е 0,0217%, а спрямо реализираният премиен приход по застраховка „Заболяване“ - 0,827%.

През периода 2013 г. – 2015 г. „ЕЗОК“ ЗАД увеличава с малко над половин милион годишно премийния си приход, което му осигурява стабилен и контролиран растеж и възможност за постигане на по-добри финансови показатели предвид намаляване на относителния дял на постоянните разходи. През последните три години, видно от следващата таблица, се наблюдава спад на премийния приход, като през 2018 г. той е значителен. Намалението на премийния приход се дължи на промяна в приходите по основния вид застраховка, предлаган от Дружеството - „Заболяване“, вследствие закъснение в подновяването на договора с голям корпоративен клиент и признаване на годишната премия от 530 465 лв. през януари 2019 г., вместо през 2018 г.

	2014	2015	2016	2017	2018
премиен приход в лева	897 985	1 423 796	1 341 028	1 331 187	453 377
промяна в премийния приход спрямо предходната година	662 111	526 811	- 82 768	- 9 841	- 877 810

Структурата на портфейла на база реализирания през 2018 г. премиен приход е представена в следващата таблица:

КЛАСОВЕ ЗАСТРАХОВКИ				

	БРОЙ ЗАСТРАХО- ВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ	БРОЙ ЗАСТРА- ХОВАНИ ОБЕКТИ	БРУТЕН ПРЕМИЕН ПРИХОД	ОТНО- СИТЕЛЕН ДЯЛ
1. ЗАСТРАХОВКА "ЗЛОПОЛУКА"	2		6 432	1,42%
2. ЗАСТРАХОВКА "ЗАБОЛЯВАНЕ"	8	2 156	439 922	97,03%
8. ЗАСТРАХОВКА "ПОЖАР" И "ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ"	4		6 697	1,48%
9. ЗАСТРАХОВКА НА "ЩЕТИ НА ИМУЩЕСТВО"			226	0,05%
16. ЗАСТРАХОВКА НА РАЗНИ ФИНАНСОВИ ЗАГУБИ	1		100	0,02%
ОБЩО:	15	2 156	453 377	100,00%

По застраховка "Заболяване" към края на разглеждания период дружеството има действащи 8 договора, по които са застраховани 2 156 лица.

Дружеството управлява най-значимия риск - подписваческия, като е:

- за всеки нов вид застраховка, който Дружеството започва да предлага - извършване на задълбочени проучвания на развитието на присъщите рискове и условията на пазара. Разработени са адекватни на поетите рискове премии, достатъчни за покриване на бъдещите плащания и разходи по съответните видове нови продукти.

По отношение на застраховка „Заболяване“, заемаща към края на 2018 г. над 97% от портфейла:

- спазване на определените процедури при сключване на застрахователен договор. Искането за оферта се изпраща от клиента на Дружеството. Експертът по здравно застраховане преглежда искането и преценява рисковете, след което той подготвя оферта. На база застрахователната тарифа отделът за маркетинг и продажби определя необходимата застрахователна премия и възможните отстъпки, изчислени в зависимост от броя на клиентите и вида на продукта. Отдел „Маркетинг и продажби“ обсъжда офертата с изпълнителния директор и с клиента. След одобрение на офертата, от страна на клиента, застрахователния договор се одобрява от изпълнителния директор.

- превантивна профилактична дейност, която осигурява широк обем промотивна и профилактична дейност, насочена към повишаване на здравната култура на застрахованите лица и ранна диагностика. Чрез провежданата профилактика се осигуряват и необходимите базови данни за анализ на рисковите фактори и профил на застрахованите лица.

- селекция на риска. При сключване на договорите се събира информация за здравния статус на кандидата за здравно застраховане. При груповите здравни застраховки се оценяват отделните рискови фактори, свързани със съответната професия и условията на работното място.

- подписваческите лимити подлежат на одобрение от Изпълнителния директор. В случай, че Дружеството увеличи дейността си и по други видове застраховки, се предвижда одобрението на лимитите да се делегира на определени лица.

- контрол при изплащането на претенции за ползвани здравни услуги, което се осъществява чрез сключване на договори със здравните заведения.

- ограничило участието си в обществени поръчки – с оглед намаляване на риска от недостатъчност на премията.

- предсрочно прекратяване на застраховки от страна на клиентите. Определят се ясни правила и процедури при предсрочно прекратяване на договори, които да гарантират, че извършените от дружеството разходи по конкретния договор ще бъдат покрити.

- ограничаване на застрахователни измами.

Дружеството управлява застрахователния риск, който поема и чрез текуща оценка на необходимите премии и резерви за покритието на поетите рискове и произтичащите от това бъдещи задължения. Рискът, свързан с определянето на премиите и резервите произтича от несигурността по отношение на броя и стойността на бъдещите загуби; момента на предевяване на претенциите и тяхното развитие във времето; разходите свързани със сключване на полиците, обслужване на договорите и уреждане на претенциите.

Предвид горното се наблюдават следните параметри и показатели, характеризиращи развитието на застрахователния риск, а именно:

А. Показатели за оценка на риска, свързан с предлаганите застрахователни продукти – изчисление на застрахователната премия, предлаганите добавки и отстъпки; селекция на клиентите; диверсификация и акумулиране на риска.

1. рискова изложеност – брой полици, сключени през анализирания период – 2018 г. и застраховани лица по отделни застрахователни продукти;

Предвид че над 97% от портфейла на “ЕЗОК” ЗАД се състои от договори по застраховка „Заболяване“, е анализиран портфейла на Дружеството по този вид дейност. Застрахователят разполага с многогодишен опит по отношение записването и управлението на здравни рискове. Структурата на портфейла на Дружеството по видове подукти и по видове сключени и обслужвани договори не се е променила съществено спрямо предходните години, когато дейността преди 2013 г. е била по Закона за здравното осигуряване.

Здравноосигурителните пакети, предлагани от Дружеството, включват:

- Подпомагане на здравеопазването и здравна превенция - профилактика;
- Извънболнична медицинска помощ;
- Болнична медицинска помощ;
- Допълнителни здравни услуги;
- Възстановяване на разходи, направени за закупуване на лекарства.

В следващата таблица са представени данни за броя на застрахователните договори и застрахованите лица за всяка една година от периода 2013 г. – 2018 г.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
брой договори	11	15	10	15	11	8
брой застраховани лица	2 133	2 119	3 540	3 710	3 478	2 156

Рисковият профил на дружеството не е комплициран - то записва и управлява хомогенни и сравнително еднородни рискове, покрити основно по застраховка „Заболяване”.

2. начислена премия по договорите, сключени за периода, средна премия за една полица и за едно застраховано лице, събираемост на премиите;

Цената, по която се предлагат застрахователните продукти е определена с тарифи, които периодично се анализират с оглед достатъчност на премията и актуализират при необходимост. Подписваческата политика на “ЕЗОК” ЗАД е насочена към предлагане на клиентите на подходящи застрахователни продукти, покрития и цена, които да удовлетворят техните изисквания и нужди и които да осигуряват приемлива възвръщаемост за команията.

В следващата таблица е представена начислена премия по договорите, сключени за съответния период и средната премия за едно застраховано лице

	2013	2014	2015	2016	2017	2018

премиен приход	235 874	897 985	1 423 796	1 341 028	1 310 572	439 922
брой застраховани лица	2 133	2 119	3 540	3710	3 478	2 156
средна премия	111	424	402	361	377	204

Видно от данните в таблицата средната премия за едно застраховано лице бележи съществени колебания, като от 111 лв. през 2013 г. се увеличава неколккратно през 2014 г. – 424 лв., след което се задържа на малко по-ниско равнище за последните две години: 361 лв. – 377 лв. и през 2018 г. намалява на 2014 лв.

Варирането на средния размер на премията се дължи на факта, че Дружеството сключва предимно групови договори, при които се различават покритите рискове, предвид че те се договарят отделно при всеки един договор.

Получените премии общо за целия портфейл през отчетния период са в размер на 1 271 891 лв., 80% от които са по договори, сключени предходни периоди. Преобладаващата част от договорите са с корпоративни клиенти, плащането на премията при които е договорено да бъде на разсрочени вноски. От начислените през 2018 г. брутни застрахователни премии в размер на 453 377 лв., са получени 257 208 лв. Върнатите премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори са само 0,13% от начисления премиен приход, което е свидетелство за добра събираемост на премията и нисък риск от предсрочно прекратяване на договорите.

Премииният приход е реализиран само чрез директните продажби - 451 956 лв., което показва липса на разходи за комисионни и зависимост от определени посредници.

Структурата на портфейла по видове договори според характера на договорите – индивидуални и групови договори, показва преобладаващ дял на груповите договори и наличие на риск от зависимост от определени клиенти. Груповите договори са предимно договори с фирми – работодатели, при които са здравно застраховани наетите на трудов договор служители.

Ключови клиенти на дружеството са „Топлофикация София“ АД и „Общинска банка“. Груповите полици, подписани от тези два клиента, са в размер на над 90 % от портфейла.

3. коефициент на щетимост

Коефициентът на щетимост, представляващ съотношението между възникналите и спечелените премии, е определен на база данни от Отчета за печалбата или загубата и другия

всеобхватен доход за последните четири години, представени в следващата таблица:

В ХИЛ.ЛВ.

Данни от Отчета	2018	2017	2016	2015
Технически отчет - общо застраховане				
Спечелени премии	873	1 465	1 074	1 126
брутни начислени (записани) премии	453	1 331	1 341	1 424
промяна в брутния размер на пренос-премийния резерв (+/-)	420	134	-267	-298
Възникнали претенции, нетни от презастраховане:	-389	-566	-342	-443
изплатени претенции, нетни от презастраховане	-493	-442	-482	-311
промяна в брутната сума на резерва за предстоящи плащания	104	-124	140	-132
Оперативни разходи	-662	-670	-814	-431
аквизиционни разходи	-106	-111	-141	-178
промяна в отсрочените аквизиционни разходи (+/-)	0	0	0	0
административни разходи	-556	-559	-673	-253
Други технически разходи, нетни от презастраховане	-1	0	0	-1
в т.ч. върнати премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори, сключени през предходни отчетни периоди	-1	0	0	-1
Промяна в запасния фонд (+/-)	0	-159	0	-145
Междинен сбор - салдо на техническия отчет по общо застраховане	-179	70	-82	106
НЕТЕХНИЧЕСКИ ОТЧЕТ				0
Приходи от инвестиции	133	148	254	290
Разходи по инвестиции:	-26	-11	-16	-43

Други разходи, включително преоценки на стойности	-85	-5	-6	-8
Печалба или загуба от присъщи дейности	-132	202	150	345
Извънредна печалба или загуба	0	0	0	4
Корпоративен данък	0	-21	-16	-35
Печалба или загуба за финансовата година	-132	181	134	314

Коефициентът на щетимост показва каква част от премията е предназначена за плащания във връзка с риска. Неговата стойност е определена като отношение на:

- възникналите искове – претенциите по събития, настъпили през съответния отчетен период, изчислени като от изплатените през отчетния период претенции се приспадат претенциите по събития, настъпили през предходни отчетни периоди (резервът за предстоящи плащания в началото на периода) и се прибавят неизплатените претенции (резервът за предстоящи плащания в края на периода).

- спечелената премия – премията, покриваща риска през същия период, определена като към начисления през отчетния период премиен приход се прибави премията по договори, сключени през предходни отчетни периоди, покриваща риска през текущия период (пренос-премийния резерв в началото на периода) и се приспадне премията, онтасяща се за следващи отчетни периоди (пренос-премийния резерв в края на периода).

Стойностите на коефициента на щетимост за последните пет години – периода от 2014 г. до 2018 г., са представени в следващата таблица:

Показатели	2018	2017	2016	2015	2014
коефициент на щетимост	44,5%	39%	32%	39%	51%

Коефициентът на щетимост свидетелства за сравнително стабилно и благоприятно развитие на застрахователния риск в сравнение с пазарните стойности на същия показател за съответната застраховка:

№	Класове застраховки	2017	2016	2015	2014	Средна пазарна стойност	Коеф на щетимост на Дружеството за 2018 г.
2	"ЗАБОЛЯВАНЕ"	71%	69%	69%	66%	69%	44,5%

Стойността на пазарните коефициенти на щетимост по отделни видове застраховки е определена на база данни, публикувани на интернет страницата на КФН.

4. коефициент на разходи и комбиниран коефициент;

При проявената тенденция през периода 2014 г. – 2015 г. към съществено намаляване на коефициента на щетимост и по-незначително намаляване на коефициента на разходи, стойността на комбинираният коефициент намалява от 99% - за 2014 г. на 78% - за 2015 г. Нарастването на стойността на комбинираният коефициент през 2018 г. се дължи на относително постоянни разходи във връзка с дейността и драстично намаляване на премийния приход. Дружеството не е загубило свои клиенти, предвид че премийният приход в размер на над половин милион лева по изтекъл през 2018 г. договор е начислен и признат през януари 2019 г., поради закъснение в подновяване на полицата. Въпреки това не може да се пренебрегне риска при намаляващ обем на дейността от недостиг на приходи, които да покрият стойността на постоянните разходи с административен характер.

Показатели	2018	2017	2016	2015	2014
коефициент на щетимост	45%	39%	32%	39%	51%
коефициент на разходи	76%	46%	76%	38%	48%
административни разходи / спечелени премии	64%	38%	63%	22%	15%
аквизиционни разходи / начислени премии	12%	8%	11%	13%	29%
комбиниран коефициент	121%	85%	108%	78%	99%

През последната – 2018 г. относителният дял на административните разходи в спечелените премии се увеличава от 38% за 2017 г. на 64% за 2018 г. Административните разходи следва да се разглеждат в пряка връзка с аквизиционните, предвид че през периоди с висок дял на директните продажби, разходите за комисионни на посредници намаляват. Продажбите през 2018 г. са без участие на посредници, поради което аквизиционните разходи са сравнително ниски за дружества, извършващи дейност по общо застраховане – 12% и представляват основно преразпределени административни разходи с аквизиционен характер.

Показатели	2018	2017	2016	2015	2014
административни разходи	555	559	673	253	119
Промяна спрямо предходната година	-3	-114	420	134	52

Доколкото административните разходи се извършват през целия срок на действие на договорите, техният размер е разгледан спрямо стойността на спечелените през съответните период премии или премиите, покриващи риска през съответния период.

На следващата диаграма се вижда ясно изразената тенденция на намаляване дела на плащанията във връзка с риска (коефициента на щетимост) и на дела на извършените разходи до 2015 г. (коефициента на разходи), след което намалението на обема дейност и увеличението на относителния дял на разходите след 2016 г. е причина за увеличаване стойността на комбинирания коефициент над 100%, като за последната 2018 г. стойността му се покачва на 121%.

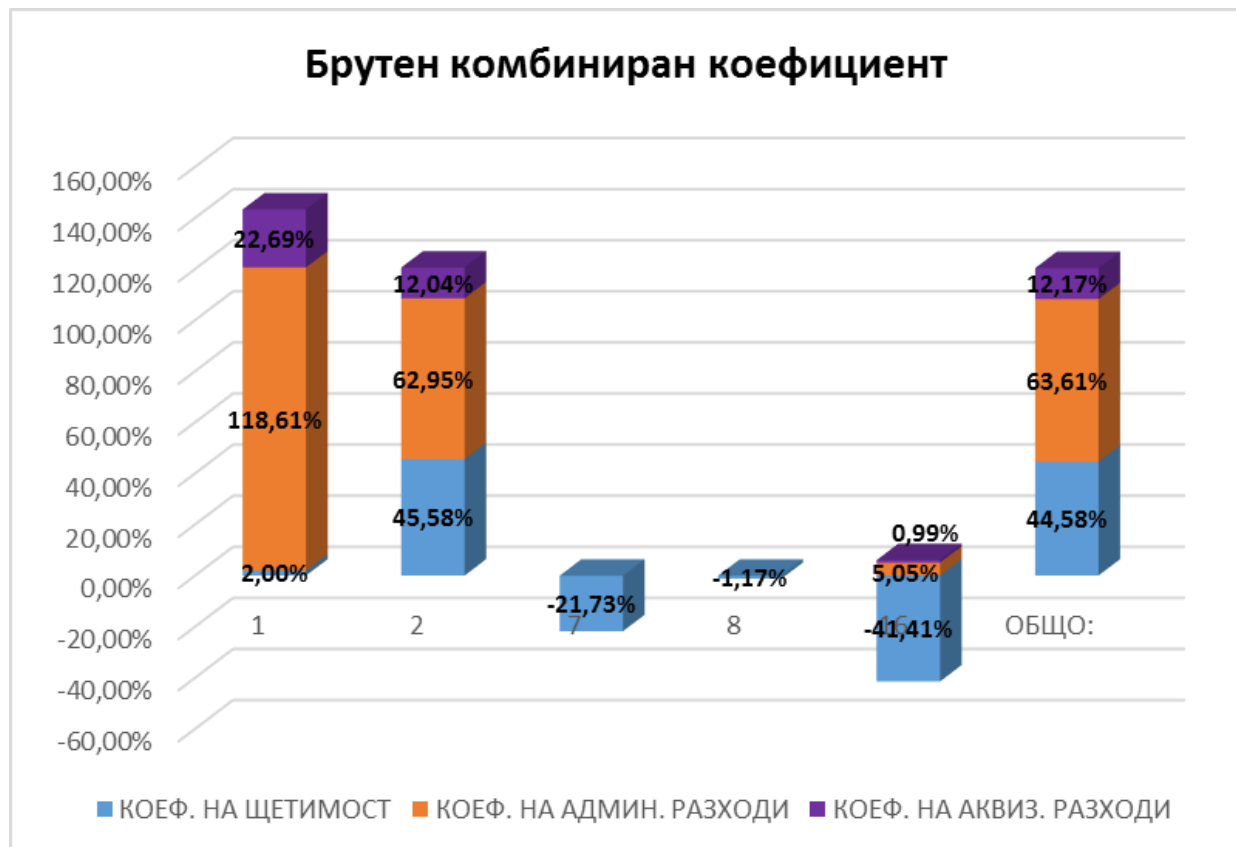

Стойността на развитието на риска и разходите и комбинирания коефициент по отделни видове застраховки е представена в следващата таблица и диаграма:

L O B	СПЕ- ЧЕЛЕНИ ПРЕМИИ	ВЪЗНИ- КНАЛИ ИСКОВЕ	РАЗХОДИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗАСТРАХОВАНЕТО		КОЕФ НА ЩЕТИ- МОСТ	КОЕФ НА АДМИН. РАЗХОДИ		КОЕФ НА АКВИЗ. РАЗХОДИ	
	брутни	брутен	админи- стративни	аквизи- ционни	БРУТЕН	спрямо спечелена премия	спрямо премиен приход	спрямо спечелена премия	спрямо премиен приход
1	6,636	133	7,871	1,506	2%	119%	122%	23%	23%
2	856,200	390,229	539,000	103,127	45.58%	62.95%	123%	12%	23%
7	14	-3			-22%	0%	0%	0%	0%
8	7,799	-91			-1%	0%	0%	0%	0%

9	147	-3	8,471	1,620	-2%	5763%	3740%	1102%	715%
16	2,416	-1,001	122	24	-41%	5%	122%	1%	24%
ОБЩО	873,212	389,265	555,464	106,277	45%	64%	123%	12%	23%

Отрицателната стойност на коефициента на щетимост по някои видове застраховки се дължи на това, че обемът на бизнес е много ограничен и поради ниската честота на претенции през 2018 г. по тези линии бизнес на са извършвани плащания, като резервът в края на 2018 г. е по-нисък от резерва в началото на същата.

1. ЗАСТРАХОВКА "ЗЛОПОЛУКА"
2. ЗАСТРАХОВКА "ЗАБОЛЯВАНЕ"
7. ЗАСТРАХОВКА НА ТОВАРИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕВОЗ
8. ЗАСТРАХОВКА "ПОЖАР" И "ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ"
9. ЗАСТРАХОВКА НА "ЩЕТИ НА ИМУЩЕСТВО"

16. ЗАСТРАХОВКА НА РАЗНИ ФИНАНСОВИ ЗАГУБИ

18. ПОМОЩ ПРИ ПЪТУВАНЕ

5. техническия резултат;

Намаляването на стойността на комбинирания коефициент за периода 2014 г. – 2015 г. е свързано с подобряване на техническия резултат. Увеличаването на комбинирания коефициент над 100% кореспондира с отрицателен технически резултат. Причина за отрицателния технически резултат е високият дял на административните разходи спрямо премиения приход. Недостигът, представляващ относителният дял на техническата загуба в спечелените премии за 2018 г. е 20%. Същественото намаляване на административните разходи през 2017 г. /със 114 хил.лв./ и на аквизиционните разходи /с 30 хил.лв./ довежда до положителен технически резултат от 70 хил.лв. и рентабилност на дейността от 5%.

Показатели	2018	2017	2016	2015	2014
технически резултат	-179	70	-82	106	-7
резултат от инвестиционна дейност	22	132	238	247	323
извънредни приходи и разходи и данъци	0	-21	-22	-39	-26
финансов резултат	-132	181	134	314	290
рентабилност на застр дейност = технически резултат / спечелена премия	-20%	5%	-6%	7%	-1%
финансов резултат / премиен приход	-29%	14%	10%	22%	32%

Крайният финансов резултат от дейността е положителен за периода преди 2017 г. и произтича до голяма степен от положителния резултат от инвестиционна дейност. За текущата 2018 г. обаче положителният технически резултат не е достатъчен, за да покрие загубата от застрахователната дейност – 179 хил.лв.

Б) Показатели, свързани с анализ на достатъчността на техническите резерви

За посрещане на своите задължения, Дружеството формира пренос-премиен резерв за покриване на щети по бъдещи събития, които ще настъпят през неизтеклата част от периода на действие на договорите, както и резерв за предстоящи плащания, чието предназначение е да покрие щети по минали спрямо момента на оценка на резервите щети.

1. Риск от недостатъчност на пренос-премиения резерв - LAT тест

Достатъчността на премията, покриваща риска и административните разходи през следващия отчетен период може да бъде анализирана чрез LAT тест, чрез който се предвижда бъдещото развитие на щетите и разходите на база на миналия опит. Стойността на образувания към края на 2018 г. пренос-премиен резерв се сравнява с:

- размера на очакваните плащания, определени като произведение на образувания премиен резерв и прогнозния размер на коефициента на щетимост и
- очакваната стойност на бъдещите разходите, свързани с обслужване на действащите към края на годината договори, които също се покриват от пренос-премиения резерв.

Стойността на коефициента на щетимост за последните пет приключени финансови години, периодът 2014 – 2018 г. е съответно: 51%, 39%, 32%, 39% и 45%. Видно от предходното, се проявява ясна тенденция към съществено намаляване стойността на показателя до 2017 г. и увеличение през текущата година, характеризиращ каква част от спечелените премии е използвана за плащания във връзка с риска. С оглед консерватизъм на оценката, при прогнозата е използвана среднопретеглената стойност на коефициента на щетимост за последните пет години – 40%.

Вид застраховка / период	Спечелени премии	Възникнали искове	Коефициент на щетимост
Застраховка "Заболяване" - 2018 г.	856	390	45,56%
Застраховка "Заболяване" - 2017 г.	1 455	564	38,76%
Застраховка "Заболяване" - 2016 г.	1 074	342	31,84%
Застраховка "Заболяване" - 2015 г.	1 126	443	39,34%
Застраховка "Заболяване" - 2014 г.	792	406	51,26%
Среден коефициент на щетимост	5 303	2 145	40,45%

Използваният за изчисление на достатъчността на пренос-премийния резерв коефициент на щетимост е получен като среднопретеглена стойност на коефициента на щетимост за последните пет години, т.е. като съотношение на възникналите през последните пет години искове и спечелените за същия период премии.

Разходите свързани с обслужване на договорите, включени в пренос-премийния резерв са прогнозирани като отношението на реално извършените през последните пет години административни разходи към спечелените премии.

Вид застраховка / период	Спечелени премии	Административни разходи	Коефициент на административни разходи
Застраховка "Заболяване" - 2018 г.	856	539	62,97%
Застраховка "Заболяване" - 2017 г.	1 455	550	37,82%
Застраховка "Заболяване" - 2016 г.	1 074	673	62,66%
Застраховка "Заболяване" - 2015 г.	1 126	253	22,47%
Застраховка "Заболяване" - 2014 г.	792	119	15,03%
Среден коефициент на административни разходи	5 303	2 134	40,24%

Видно от данните в следващата таблица, стойността на образувания към края на 2018 г. пренос-премиен резерв в размер на 127 544 лв. е достатъчна и с 24 629 лв. по-висока от размера на щетите, които се очаква да настъпят след края на 2018 г. по действащите към 31.12.2018 г. полици и бъдещите разходи, свързани със същите полици.

Застраховка	Пренос-премиен резерв към 31.12.2018 г.	Коефициент на		Очаквана стойност на		Недостиг / излишък
		щетимост	административни разходи	щетите	административни разходи	
„Заболяване”	127 544	40,45%	40,24%	51,592	51,324	24,629

2. Риск от недостатъчност на резерва за щети - стойност и брой на изплатените и предявени, неизплатени претенции и средна стойност на една изплатена и резервирана щета;

Резервът за възникнали, но необявени претенции в размер към 31.12.2018 г. на 57 125 лева е изчислен, като дял от брунтните начислени премии, който дял е определен в размер на средния размер за последните десет години по вида застраховка, съгласно пазарни данни предоставени от КФН с писмо №РГ-10-89-2 / 30.01.2019. Този подход за определяне размера на резерва е използван поради липса на статистическа информация и достатъчно представителни данни за предявени претенции.

С цел анализ на достатъчността на резерва за предстоящи плащания е извършен анализ на развитието на резервите и риска и изчисление на очаквания размер на плащанията по минали спрямо момента на оценката събития и на база на други общоприети методи (Верижно-стълбов метод, метод на коефициента на щетимост), като са сравнени резултатите със стойността на образувания резерв. По застраховка „Заболяване“ Дружеството има достатъчно исторически данни като период на развитие и обем на портфейла, които да позволят използването на подобни методи.

В следващите таблици е извършено сравнение на средния размер на изплатените претенции по застраховка „Заболяване“ /съставляваща 97% от портфейла/ със средния размер на претенциите, включени в образувания към 31.12.2018 г. резерв за предявени неизплатени претенции. Основание за подобно сравнение дава факта, че претенциите са с висока честота и нисък среден размер, т.е. достатъчни като брой за да са налични представителни данни и без големи отклонения в техния размер.

Застраховка „Заболяване“	стойност / брой
Размер на RBNS към 31.12.2018 г.	74 863
Брой предявени неизплатени щети (RBNS) към 31.12.2018 г.	2 445
средна стойност на резервирана щета	31
Среднопретеглен размер на платените претенции през последните три години	29
платени щети през 2018 г. – сума	420 593
платени щети през 2018 г. – брой	12 006

средна стойност на платена щета през 2018 г.	35
платени щети през 2017 г. – сума	381 269
платени щети през 2017 г. – брой	15 333
средна стойност на платена щета през 2017 г.	25
платени щети през 2016 г. – сума	481 681
платени щети през 2016 г. – брой	16 356
средна стойност на платена щета през 2016 г.	29

Средната стойност на една предявена, неизплатена към 31.12.2018 г. претенция по застраховка „Заболяване“ – 31 лв. е близка до среднопретегления размер на платените през последните три години щети – под 29 лв. При сравнение на средния размер на изплатените през последните три години претенции се установяват колебания в тяхната стойност по отделни години, вследствие промяна в предлаганите рискови покрития.

3. Риск от недостатъчност на резерва за щети - изследване развитието на щетите и пащанията по години на събитие и закъснението в изплащането на претенциите.

Изплатени претенции през 2018 г.					
обща сума		по години на събитие			
		n год. (текуща година - 2018 г.)		n-I год.	
БРОЙ ИСКОВЕ	ИЗПЛАТЕНА СУМА	БРОЙ ИСКОВЕ	ИЗПЛАТЕНА СУМА	БРОЙ ИСКОВЕ	ИЗПЛАТЕНА СУМА
12 006	420 593	9 032	335 577	2 974	85 016
относителен дял		75%	80%	25%	20%
среден размер		37		29	

Данните за изплатените през 2018 г. претенции показват, че 75% от броя на претенциите се изплащат в годината на настъпване на събитието и 25% от претенциите се плащат със закъснение до една година, като липсват претенции, които се изплащат със закъснение над една година след настъпване на събитието. Късият период на предявяване на щетите по основния вид застраховка – „Заболяване“ и тяхното бързо уреждане намалява съществено риска от недостатъчност на резерва за щети.

4. Риск от недостатъчност на резерва за щети - Run-off анализ

С цел верифициране размера на образувания резерв за щети и оценка на адекватността на образувания резерв за щети е извършен run-off анализ, при който образуваният към даден минал момент резерв се съпоставя с изплатените и висящи претенции по събития, предявени преди датата на образуване на резерва.

Run-off анализа на достатъчността на резерва за предявени неизплатени претенции и резерва на възникнали, но непредявени претенции, представен в следващата таблица, показва достатъчност на образувания към 31.12.2018 г. резерв за:

- предявени неизплатени претенции – със 17 549 лв. по-висок от платените през 2018 г. и висящите към 31.12.2018 г. претенции по събития настъпили и предявени преди 31.12.2017 г.
- възникналите, но непредявени претенции – с 135 060 лв. по-висок от предявените през 2018 г. претенции по събития настъпили преди 31.12.2017 г.

стойност на резерва за щети към 31.12.2017 г.	предявени, неизплатени претенции към 31.12.2017 г.	резерв за възникнали, непредявени претенции към 31.12.2017 г.	размер на изплатените претенции през 2018 г. по събития, настъпили преди 1.1.2018 г.			размер на висящите към 31.12.2018 г. претенции		run-off RBNS	run-off IBNR
			Общо	по щети предявени преди 31.12.2017 г.	по щети предявени след 31.12.2017 г.	по щети предявени преди 31.12.2017 г.	по щети предявени след 31.12.2017 г.		
240 660	94 557	146 103	85,016	77,008	8,008	0	3,035	17,549	135,060

Глава VII – Описание на техническите резерви

Образуваните от Дружеството технически резерви покриват бъдещите задължения по към застрахованите лица, поети по силата на сключените застрахователни договори. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Дружеството чрез актюерски методи, определени в Наредба № 53 или одобрени от КФН.

Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние на Дружеството в брутен размер, като частта на презастрахователите се отчита отделно. Изменението на застрахователните резерви заделени към края на отчетния период, спрямо размера им към предходен отчетен период се посочват в отчета за печалбата или загубата.

Когато застраховането се извършва в чуждестранна валута, в същата валута се създават и резервите.

Дружеството формира следните видове застрахователни резерви:

1. Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е изчислен от Дружеството индивидуално по всеки договор и е предназначен за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен договор след края на отчетния период. За изчисляването на пренос-премийния резерв по всички застраховки се използва методът на точната дата. Премията, която се пренася за следващия отчетен период, се определя в зависимост от датата, на която договорът влиза в сила и датата на изтичането на срока му. Премията се умножава с коефициент на разсрочване, получен като съотношение между броя на дните, през които договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период, разделен на срока на договора, изразен в брой дни.

По отношение на аквизиционните разходи, Дружеството е възприело метода на незабавно признаване на основание разпоредбите на Наредба № 53 и не отчита отсрочени аквизиционни разходи. От премиата са приспаднати извършените в момента на сключване на полиците аквизиционни разходи, като остатъкът е разсрочен в зависимост от датата на влизане в сила на покритието и датата на изтичане срока на договора.

2. Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания е формиран за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не и които не са платени към същата дата. При изчисления размера на резерва са отчетени всички известни фактори и обстоятелства, които влияят на крайната стойност на плащанията.

Резервът за предстоящи плащания включва:

- резерв за предявени, но не изплатени претенции,
- резерв за възникнали, но не предявени претенции и
- резерв за уреждане на претенции.

Резервът за предявени, но неизплатени претенции се образува по метода „претенция по претенция“, съгласно който в него се включва очаквания размер на плащанията за всяка предявена, но неплатена претенция.

Поради липса на представителна статистическа информация, резервът за възникнали, но необявени претенции се изчислява в процент от брутните начислени премии. Стойността на резерва е определена като среден за последните десет години размер по вид застраховка, изчислен на база пазарни данни предоставени от КФН с писмо №РГ-10-89-2 / 30.01.2019.

Разходите за уреждане на претенциите са определени в размер на 5% от висящите претенции (включително IBNR).

3. Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се образува за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв. Дружеството не е образува такъв резерв, предвид че с изключение на застраховка „Заболяване“, останалите видове застраховки се предлагат от две години, а съгласно нормативните изисквания то е задължено да образува резерв за неизтекли рискове при наличие на отрицателен резултат по даден вид застраховка в рамките на три последователни години.

4. Запасен фонд

Дружеството образува запасен фонд за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията по предлаганите от него застраховки. С цел запазване на последователност при определяне възможностите на дружеството за заделяне на запасен фонд, е приложена формулата описана в приложение №1 към Наредба № 27 (отменена). За застраховките с положителен резултат е образуван резерв в размер на по-ниската стойност между 75% от нетния технически резултат или 12% от записаната премия.

Глава VIII - Оценка за целите на платежоспособността

При оперативната си дейност Дружеството е изложено на финансови рискове, които произтичат от финансовите активи и пасиви.

Най-важните компоненти на финансовия риск са пазарните рискове, кредитния риск, лихвения риск, валутния риск и ликвидния риск.

Политиката за управление на финансовия риск на Дружеството включва анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовия риск, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на финансовия риск върху дейността му. Политиката и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Дружеството има за цел да развие подходяща контролна среда посредством прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

Рисковата политика на Дружеството във връзка с инвестиционния портфейл може да бъде определена като консервативна и има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешни фактори върху инвестиционните процеси, включително и рисковете, произтичащи от макроикономическата среда.

Дружеството е изложено на различни пазарни рискове. Пазарните рискове възникват по отношение позициите на Дружеството в лихвени, валутни, капиталови и други финансови инструменти, които са зависими в една или друга степен от промените в общите или специфични пазарни условия. Пазарният риск се свързва най-общо с вероятността от настъпване на бъдещи промени в преобладаващите пазарни условия, които биха повлияли съществено върху финансовото състояние на Дружеството. Основният метод за намаляване на влиянието на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и анализиране на информация за макроикономическата среда и на тази база – прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени.

Кредитен риск

Кредитен риск е рискът контрагентите на Дружеството да не могат да изплатят своите задължения, когато те станат дължими. Дружеството оценява тази вероятност по отделни контрагенти и при определени условия обезценява съответните вземания.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с ефектите от изменението на пазарните лихвени равнища върху финансовото състояние на Дружеството и неговите парични потоци. Излагането на Дружеството на пазарен риск в следствие на промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния портфейл и в по-малка степен в дълговите задължения. Рискът от промяна на лихвения процент може да нарасне дотолкова, доколкото значителни промени на пазарния лихвен процент могат да се отразят на пазарните цени на инвестициите в дългови инструменти. Управлението на риска от промяна на лихвения процент се базира на структурирането на инвестиционния портфейл така, че да бъде постигнато хеджиране между активите, чиито пазарни цени са обратно пропорционални на колебанията на лихвения процент и активите, чиито пазарни цени следват тренда на промяна на лихвения процент.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с риска стойността на финансовите активи и пасиви да се промени поради изменение на валутния курс. Финансовите активи и пасиви на Дружеството, деноминирани в евро, не пораждават валутен риск, тъй като курсът на лева към еврото е фиксиран, поради установения валутен борд в страната. Дружеството представя финансовите си отчети в лева, поради което те могат да бъдат повлияни от движението на валутните курсове между валути, различни от български лев и евро. Към 31.12.2018 г. Дружеството няма експозиции в чужда валута.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът Дружеството да не е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който осигурява необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби.

При управление на ликвидния риск Дружество наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Дружеството анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци, като на тази основа се определя праг на пари и парични еквиваленти в инвестиционния портфейл.

С оглед своевременно извършване на плащанията по претенции, предвид развитието на плащанията и средната продължителност между момента на предявяване на претенцията и извършване на плащането, Дружеството трябва да разполага по всяко време с бързоликвидни активи /които могат да се трансформират в парични наличности в рамките на 24 часа/, които да бъдат в размер не по-малък от стойността на резерва за предявени неизплатени претенции.

Дружеството инвестира активите си в съответствие с принципа на разумния инвеститор в активи и инструменти, чиито рискове е в състояние правилно да определи, измери, наблюдава, контролира и отчете, както и да вземе предвид по подходящ начин при оценката на съвкупните си нужди по отношение на платежоспособността. Дружеството активно управлява активите си, като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите.

Поради малобройния персонал на Дружеството и намаления обем на работата, Дружеството няма специално създаден административен отдел (финансов отдел). Под Надзора на изпълнителния директор, Главният счетоводител носи отговорността за осчетоводяването на инвестиционните трансакции (придобиване, продажби, преоценки или обезценяване на ценните книжа).

За инвестиране в акции и облигации Дружеството ползва услугите на инвестиционен посредник за реализирането на всички трансакции, а именно дружеството „Дилингова Финансова Компания”.

Процесът на инвестиране се реализира по инициатива на Съвета на директорите, който приема решение за инвестиране. Решението се изпълнява от Изпълнителния директор, който установява контакт с инвестиционния посредник и се информира за вида инвестиционен инструмент и неговата цена. Подготвя се споразумение между инвестиционния посредник и Дружеството. „ЕЗОК“ прехвърля сумите, а Дилингова Финансова Компания връща потвърждение за уреждането. Главният счетоводител отговаря за отчитането на направените инвестиции в счетоводната система на база уреждането получено от инвестиционния посредник.

При подаване на месечните отчети за КФН, Изпълнителният директор преглежда преоценките на инвестиционното портфолио, съгласува оборотната ведомост със съответната поддържаща документация.

Депозитарят на Дружеството е Societe Generale Expressbank, която изпраща ежемесечни потвърждения на държаните от нея ценни книжа.

При откриване на депозити главният счетоводител изпраща предложение на Изпълнителния

директор. Директорът преглежда и одобрява предложения депозит. След одобрението, споразумението се подписва и от съответната банка. Транзакциите с депозити се вписват в счетоводната система от Главният счетоводител на база споразуменията за депозит, подписани от Изпълнителния директор.

Счетоводните и инвестиционни политики на Дружеството, свързани с класификацията на ценни книжа в категориите "справедлива стойност в печалба или загуба (FVTPL)", "готови за продажба" или "задържани до падеж" са в съответствие с изискванията на МСС 39. Дружеството е установило определени практики за преценка, които също са в съответствие с МСС 39. Съгласно тези практики ценните книжа се преоценяват в края на всеки месец от главния счетоводител, който използва пазарните цени получени от центъра за определяне на цените на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване.

Дружеството не разполага с деривативи или инвестиции в колективни схеми.

Използват се следните процедури за контрол на отчетността на инвестициите:

- Преди подаването на месечните отчети в КФН Изпълнителният директор преглежда преценките на инвестиционното портфолио, сверява оборотната ведомост със съответната поддържаща документация.
- Инвестиционните решения се одобряват от Съвета на директорите.
- Вътрешният одит включва преглед на месечните преценки на инвестиционния портфейл, сверява оборотната ведомост със съответната поддържаща документация.
- Изпълнителният директор одобрява и подписва договора за депозит със съответната банка.

В дейността си, Дружеството попада в приложната рамка на Член 4 от Директива S2 - т.е. то е изключено от обхвата на Платежоспособност II, като приложимата рамка по отношение изчисляване на капиталовите изисквания и размера на допустимите активи за покриване на техническите резерви е Платежоспособност I.

Отчет за активите, с които се покриват брутните технически резерви, се изготвя и представя всеки месец на Комисията за финансов надзор. В този отчет са спазени изискванията на Кодекса за застраховане за вида и обема на отделните видове инвестиции, които могат да служат като обезпечение на брутните технически резерви. Активите за покритие на техническите резерви се инвестират по подходящ начин според естеството и дюрацията на застрахователните задължения.

В портфейла на Дружеството няма договори с отговорност в чуждестранна валута. Всички резерви са изчислени и са покрити с активи в лева.

Брутният размер на застрахователните резерви на Дружеството към 31.12.2018 г. са в размер на 570 хил. лева и са покрити изцяло с инвестиции в активи, определени като вид и структура в Кодекса за застраховане. Дружеството разполага с достатъчни по размер активи, които да покриват размера на застрахователните резерви към 31.12.2018 г., които отговарят по структура и състав на изискванията на Кодекса за застраховане за общи правила за диверсификация на инвестициите, необходими за покритие на техническите резерви на застрахователите, както следва:

№	ВИДОВЕ АКТИВИ	Валута	Местоположение по смисъла на чл. 205, ал. 3 от КЗ	Балансова стойност към 31.12.2018 г. (хил.лв.)	Отн. дял на актива в балансовата стойност на техническите резерви (в %)
	Активи за покритие на техническите резерви				
1.	Ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа в Република България или в държава членка, както и акции, квалифицирани облигации и други квалифицирани дългови ценни книжа, приети за търговия на международно признати и ликвидни регулиран:			0	0.00%
2.	Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България или от държава членка, както и квалифицирани дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети държави, техните централни банки или международни организации, в които членува Република България:			290	50.88%
	BG2040012218	Български лев	България	290	50.88%
3.	Акции и дялове, издадени от инвестиционни дружества и договорни фондове, които извършват дейност при условията и по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, както и акции и дялове на колективни			0	0.00%

	инвестиционни схеми, чието седалище се намира в държава членка на ЕС				
	ХИММАШ АД	Български лев	България		0.00%
	АДВАНС ТЕРАФОНД АДСИЦ	Български лев	България		0.00%
4.	Право на собственост върху земи и сгради			0	0.00%
5.	Вземания към презастрахователи			0	0.00%
6.	Депозити и вземания към цеденти			0	0.00%
7.	Вземания от застраховани лица и посредници, произтичащи от застрахователни и презастрахователни договори			0	0.00%
8.	Вземания по заеми срещу застраховки "Живот"				
9.	Парични средства на каса и по разплащателни сметки или депозити в банки, които имат право да извършват банкова дейност в Република България или в държава членка, в т.ч.:			280	49.12%
	- депозити, в т.ч. в банки:			0	0.00%
	- парични средства по разплащателни сметки, в т.ч. в банки:			280	49.12%
	Банка Пиреос България АД	Български лев	България	140	24.56%
	Обединена българска банка АД	Български лев	България	140	24.56%
	- парични средства по каса				
10.	Отложени аквизиционни разходи				
11.	Безспорно установени вземания във връзка с възстановяване на данъци				
	Общо активи за покритие на техническите резерви, в т.ч.:			570	100.00%

Оперативен риск

Оперативният риск е рискът от загуба в резултат на неподходящи или не добре функциониращи вътрешни процеси, хора или системи, или на външни събития.

В дейността на Дружеството могат да бъдат обособени следните основни процеси: Подписвачество, Обработка на претенции, Формиране на технически резерви и Инвестиции.

Дружеството управлява оперативния риск чрез:

- оптимизиране на организационната структура по начин, който да отчита вероятността от възникване на оперативен риск и да намалява възможността за неговото проявление.

- коефициентът на текучество на персонала е пренебрежимо нисък - дружеството е изградило подходяща корпоративна култура и ценности, провежда политика за наемане и запазване на служители с богат и подходящ опит в сферата на дейност.

- приети са и се прилагат вътрешни правила и процедури, които ясно разграничават задълженията и отговорностите, както на отделните структурни звена, така и на отделните служители.

- изградена е системата за вътрешен контрол и функцията по вътрешен одит – чрез които нивото на операционен риск е приведено и поддържано на приемливи равнища.

В хода на провеждането на вътрешния одит се извършва периодична оценка на риска от измами, включваща идентифицирането на различните начини, по които може да се реализират измамите и нарушенията с пълно документиране на направените оценки. Вътрешен одитор включва така оформените документи с резултатите от оценката на риска от измами в своя план за вътрешен одит.

Персоналът, ангажиран с вътрешния одит и тестването на системите за контрол, е квалифициран и познава добре Дружеството. Разработва се годишен одитен план, който включва анализ на риска във всички съществени оперативни и отчетни области на дейността на Дружеството като средство за насочване на приоритетните дейности през годината. Резултатите от процеса на одитиране се представят на ръководството.

- информационните системи съответстват в максимална степен на спецификата на бизнес процесите и осигуряват надеждност на обработката, съхранението на данните и извличането им с цел изготвянето на отчетите за дейността.

Дружеството използва следните информационни системи:

- Smart Health Insurance /здравно осигуряване/- информационна система за управление на застрахователните договори, претенции и регистрирани щети;

- AJUR - Стандартен счетоводен софтуер разработен от „Бонев Софт”;

- OmegaTim Standard - софтуер за ТРЗ

Глава IX - Управление на Капитала

Границата на платежоспособност представлява минималният размер на собствените средства намалени с нематериалните активи, необходими да гарантират задълженията на Дружеството към застрахованите лица.

1. Размер на собствените средства

Фактичката платежоспособност на Дружеството представлява стойността на собствените средства, намалени с нематериалните активи и към 31.12.2018 г. е в размер на 5 472 833 лв., определена както следва:

	Участващи в изчислението на размера на собствените средства параметри	стойност
1	записан акционерен капитал (дялови вноски)	4 600 000
2	резервите и фондовете	1 034 098
3	неразпределена печалба от минали години	67 134
4	загуба от текущата година	132 295
5	нематериални активи	96 104
1 + 2 + 3 – 4 - 5	Собствени средства намалени с нематериалните активи:	5 472 833

Съгласно нормативните изисквания фактичката платежоспособност, трябва да бъде най-малко равна на необходимата платежоспособност т.е. размерът на собствените средства трябва да превишава този на изчислената граница на платежоспособност.

2. Граница на платежоспособност

Необходимата платежоспособност е равна на по-високия резултат, получен от двата метода на изчисление на границата на платежоспособност: изчисления спрямо премиите – 157 178 лв. и изчисления спрямо средногодишния размер на претенциите – 98 259 лв., но не по-ниска от границата на платежоспособност спрямо предходната година – 264 648 лв.

Фактичката платежоспособност на Дружеството (5 472 833 лв.) превишава многократно (20

пъти) размера на необходимата платежоспособност (264 648 лв).

3. Гаранционен капитал

Гаранционният капитал съставлява една трета от границата на платежоспособност. Изчислен от получения резултат за границата на платежоспособност, по метода на изчисления спрямо премиите, гаранционният капитал е в размер на 88 216 лв. Този резултат е по-нисък от минималния размер на гаранционният капитал определен съгласно изискването на Кодекса за застраховане - 4 600 000 лева. Към 31.12.2018 г. собствените средства на Дружеството, намалени с нематериалните активи, превишават размера на гаранционния капитал. Дружеството разполага с достатъчни по размер активи и собствени средства, които му позволяват да посрещне текущите си задължения към застрахованите лица.

4. Коефициент на платежоспособност

Съотношението между фактическа и необходима платежоспособност представлява коефициента на платежоспособност на Дружеството. Той показва в каква степен собствените средства, намалени с нематериалните активи превишават минимално необходимия размер на собствените средства, с цел нормалното обслужване на задълженията към застрахованите лица. Тъй като размерът на изчислената граница на платежоспособност е по-нисък от минималния гаранционен капитал за Дружеството, определен по закон, за необходима платежоспособност следва да се вземе размерът на гаранционния капитал. Коефициентът на платежоспособност на Дружеството към 31.12.2018 г., определен като отношение на фактическата платежоспособност и гаранционния капитал е в размер на 118,98% ($1,18975 = 5\,472\,833 / 4\,600\,000$).

От горното може да се направи извода, че фактическата платежоспособност превишава над два пъти необходимата. Дружеството разполага с достатъчни по размер собствени средства, които да обезпечат изплащането на поетите задължения към застрахованите лица.

5. „ЕЗОК“ ЗАД изпълнява нормативните изисквания за Платежоспособност, предвид че коефициентът на платежоспособност превишава 100%.

Пояснение по доклада

Този доклад е изготвен в съответствие с член 129 от Кодекса за Застраховането

Структурата на доклада следва насоките на ЕЮРА и общата логика на представяне на изискуемата информация. В доклада е представена информация в значителен детайл, за да се улесни регулаторния орган и широката публика в първоначалната оценка на качеството на системата за управление, изчислението на платежоспособността за целите на „Платежоспособност I“ и управлението на капитала. Този пояснителен доклад, който допълва количествената отчетност, има за цел също така да подпомогне разбирането на качествените показатели.

Настоящият отчет е приет от Съвета на директорите на неговото заседание на 17.04.2019 г.